

Nr 663

Av herr **Edström**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 59, angående karolinska sjukhusets fortsatta utbyggande m. m.*

(Lika lydande med motion nr 783 i Andra kammaren)

Enligt överenskommelse mellan staten och Stockholms stad har en för stockholmsregionen avsedd njurmedicinsk klinik med apparatur för extracorporal dialys provisoriskt anordnats vid S:t Eriks sjukhus. Det har emellertid klart utsagts, att den definitiva placeringen av denna klinik bör bli vid sjukhus, där en urologisk klinik finnes eller planeras. I avtalet om S:t Görans sjukhus som undervisningssjukhus har angivits, att frågan om inrättande av en klinik i njurmedicin skall övervägas och förhandlingar härom upptagas i ett senare sammanhang.

Detta är allt vad i dagens situation åtgjorts beträffande den ur praktisk sjukvårdssynpunkt så viktiga specialiteten *njurmedicin* inom landets största sjukvårdsregion, stockholmsregionen — som bekant har man ju kommit betydligt längre i ett flertal av övriga sjukvårdsregioner inom landet med redan sedan länge där effektivt arbetande sådana specialkliniker — med resultat att ett mycket stort antal människor inom stockholmsregionen årligen avlider i njurinsufficiens i onödan — icke på grund av bristande medicinska behandlingsmöjligheter utan på grund av bristande organisation. Huvudansvaret för detta bäres av staten såsom huvudman för stockholmsregionens centrala regionsjukhus, karolinska sjukhuset.

Enligt generalplanedelegationen för karolinska sjukhusets utbyggande bör man i framtiden räkna med ett behov av två njurmedicinska specialkliniker inom stockholmsregionen, varvid den ena bör förläggas till de norra och den andra till de södra delarna. Därvid talar starka skäl för att den ena förlägges till karolinska sjukhuset, varest den därvarande urologiska kliniken kräver sådan klinik som komplement. I sjukvårdshänseende föreligger vid karolinska sjukhuset — understryker delegationen vidare — ett mycket starkt behov av att kunna effektivt behandla grava fall av njurinsufficiens. Delegationen räknar med ett behövligt vårdplatsantal vid denna klinik av 30.

De under senaste tiden mycket snabba framstegen inom diagnostik och terapi vid njursjukdomar samt de å sistone yppade möjligheterna att företa njurtransplantationer har ytterligare aktualiserat inrättande — och nu snarast möjligt — vid karolinska sjukhuset av en enhet för njurmedicinsk och medicinsk urologisk diagnostik och terapi — en njurcentral.

Karolinska sjukhusets direktion har även såväl i sitt ordinarie petitum av den 17 juni 1964 som i senare petitum av den 18 september 1964 starkt understrukit vikten av att denna klinik snarast möjligt inrättas samt föreslagit att ett belopp av 690 000 kr. måtte anvisas för budgetåret 1965/66 för projekteringsarbete samt byggnadsåtgärder för kliniken.

Denna av direktionen föreslagna klinik avses även den att bli ett provisorium, vars varaktighet dock kan beräknas uppgå till minst tio år. Byggnadstekniska skäl omöjliggör nämligen för närvarande lämplig definitiv lösning. Det för närvarande enda disponibla utrymmet för den ifrågasatta enheten förefinnes på våningen en trappa upp i huvudbyggnaden.

Frågan har ytterligare aktualiserats av en skrivelse från överläkarna vid de medicinska och urologiska klinikerna vid karolinska sjukhuset, vilka hemställt att en njurmedicinsk central snarast möjligt måtte inrättas vid sjukhuset samt understrukit den mycket stora angelägenheten därav, icke blott på grund av de behandlingsmöjligheter och möjligheter att rädda liv som därigenom vinnes, utan även på grund av den förstärkning av hela sjukhusets diagnostiska kapacitet samt de ökade personalutbildningsmöjligheter som därigenom åstadkommes.

Den allra senaste tidens ytterligare framsteg såväl inom njurtransplantationens område som inom den praktiska extracorporala dialysens teknik bidrar till att göra frågan än mer aktuell under våren 1965 än den var hösten 1964. Under sådana förhållanden synes ett bifall till direktionens petitum att för budgetåret 1965/66 anvisa ett belopp av 690 000 kr. för erforderliga byggnadsåtgärder inklusive projekteringsarbete för en njurmedicinsk klinik inom karolinska sjukhusets huvudbyggnad vara högeligen motiverad. Vid ett bifall till en sådan framställning kommer kostnaderna för utrustning samt erforderlig personalorganisation att av direktionen redovisas i samband med anslagsberäkningarna för budgetåret 1966/67. Vårt förslag innebär en uppräknning av Kungl. Maj:ts förslag från 7,5 milj. kr. med 690 000 kr. till 8,19 milj. kr.

På grundval av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen vid sin behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 59 angående karolinska sjukhusets utbyggnad måtte besluta att för erforderlig projektering samt byggnadsarbeten för åstadkommande av en njurmedicinsk klinik inom karolinska sjukhusets huvudbyggnad för budgetåret 1965/66 på kapitalbudgeten under statens allmänna fastighetsfond, socialdepartementet, anvisa ett i jämförelse med propositionen med 690 000 kr. förhöjt investeringsanslag av 8 190 000 kr. till *Utbyggande av karolinska sjukhuset*.

Stockholm den 30 mars 1965

Gunnar Edström